

اصلاح سیستم مالیاتی در کشورهای در حال توسعه

اصلاحات مالیاتی موفق چه مشخصاتی دارند؟ مروری بر تجربه کشورهای در حال توسعه

نویسندهان: آنای جواد خلیل زاده، شیرازی و آنای انورشاد

ترجمه: معصومه نونزاد

دانشگاه الزهراء

چکمله: پر اساس شناخت عوامل تشکیل دهنده ساختار مالیاتی کشورهای در حال توسعه از جمله: بیجیوه‌گی، عدم انعطاف، عدم کارآیی و ناگادرانه بودن آن و همچنین مطالعه تجربه کشورها؛ زمینه مناسی برای اصلاح ساختار مالیاتی بوسیله گسترش مبنای و مأخذ مالیات، وضع مالیات بر ارزش افزوده (VAT) بهبود تحولات اداره امور مالیات و بالاخص اعتبار و اعتقاد فراگیر به صحت فرآیند اصلاحات فراهم می‌آید. این مقاله اهم عناصر و زمینه‌های اصلی بررسی بانک جهانی را در این پاره مورد توجه قرار می‌دهد.

بازسازی ساختار سیستم‌های مالیاتی، برای موفقتی اقتصاد کلان و اصلاحات اساسی در سیاستها، بسیار با اهمیت باشد.

بانک جهانی در یک پژوهه تحقیقاتی، در اوایل سال ۱۹۸۸ تجربه ده کشور در حال توسعه را در باره اصلاحات مالیاتی مورد بررسی قرار داد تا بتواند از تجربه آنها در مورد کشورهای دیگری که اینگونه اصلاحات را مد نظر دارند، استفاده نماید. کشورهایی که در این بررسی مورد مطالعه قرار گرفته‌اند شامل: بولیوی، کلمبیا، جامائیکا، اندونزی، ملاوی، مکزیک، مراکش، جمهوری کره، ترکیه و زیمباوه بودند. نتیجه این پژوهه و همچنین تحقیقات اخیر

اصلاح سیستم مالیاتی یکی از عوامل تنظیم کننده‌ی برنامه‌های اقتصادی در کشورهای در حال توسعه است که روزبروز بر اهمیت آن افزوده می‌گردد کما این که مورد حمایت بانک جهانی و صندوق بین‌المللی پول نیز می‌باشد. عدم توازن در تراز پرداختها، اغلب از سیاستهای مالی نامتناسب ناشی می‌شود و این باور روزافزون وجود دارد که راه برخورد با عدم تعادل مالی دولت، تنها محدود نمودن هزینه نمی‌باشد. علاوه بر این سیستم‌های مالیاتی بسیاری از کشورهای در حال توسعه اغلب مغشوش است و امر توزیع یکی دیگر از مشکلات عمده آنها می‌باشد. چنین به نظر می‌رسد که

همچنین بیشتر کشورهای در حال توسعه که با مشکلات مالی مشابهی مواجه هستند. شدیداً بر عوارض واردات و مالیات بر صادرات مستکی می‌باشند، که این امر باعث تضعیف قدرت رقابتی بلند مدت آنها در صحنه اقتصاد بین المللی می‌گردد، و این در حالی است که امکانات افزایش در آمدهای مالیاتی از طریق مالیات بر مصرف دست نخورده باقی مانده است. در آمدهای کشاورزی، فوق العاده پاداش، و در بعضی از کشورها دستمزد بخش دولتی شامل مالیات نمی‌گردد، در حالی که مالیات بر درآمدهای بادآورده، مستغلات و ثروت، تنها بخش کوچکی از کل در آمدها را تشکیل می‌دهد. در نتیجه مالیات بر درآمد اشخاص و موسسات بر پایه بی محدود ولی با نزدیکی بالا وضع می‌گردد.

سیستم‌های مالیاتی موجود نیز به صورتی گستره برای پیشبرد اهداف سیاستهای اقتصادی که اغلب با یکدیگر در تضادند- از قبیل افزایش درآمد، توسعه صنعتی و منطقه‌یی، پس انداز، سرمایه‌گذاری، اشتغال و اعتلای صادرات مورد استفاده قرار می‌گیرند. یکی از روش‌های متعارف، وضع نرخهای مالیاتی ترجیحی، یا اعطای معافیت و یا تخفیفهای

بانک بر روی برخی سیاستهای خاص مالیاتی، در کنفرانسی که در مارس ۱۹۹۰ در بانک تشکیل شد، مورد بررسی قرار گرفت.* هدف از این مقاله ارزیابی عناوین اصلی نتایجی است که از کنفرانس مزبور حاصل گشته است.

نیروی محركه برای اصلاحات

بررسی تجربه اصلاحات سیستم مالیات نشان می‌دهد که ساختار مالیاتی در اکثر کشورهای در حال توسعه دارای مشخصات زیر است:

پیچیده - مشکل می‌توان آنرا اعمال و از آن تابعیت کرد؛ غیر قابل انعطاف- نسبت به رشد و ساختار متغیر فعالیتهای اقتصادی حساسیت ندارد؛ عدم کارایی- بطور جدی تغییرات نامطلوب اقتصادی ایجاد می‌نماید و اغلب، در آمدهای اندکی از آن حاصل می‌شود؛ نابرابر- با افراد واحدهای تجاری در شرایط یکسان برخوردهای متفاوتی می‌شود؛ وغير منصفانه- اجرای سیاستهای مالیاتی و اعمال آنها انتخابی است، و به نفع کسانی است که می‌توانند بر سیستم مالیاتی فائت آیند.

*بانک جهانی در ماه مارس سال ۱۹۹۰ میزان کنفرانسی بود که در آن به بررسی مجدد تجربه مالیاتی در کشورهای در حال توسعه پرداخته شده بود. در آن کنفرانس در مورد مواردی از قبیل: مالیات بر سرمایه‌گذاری خارجی، منافع و نهادهای مالی، ذرع مالیاتهای غیر مستقیم، انگیزه مالیاتی، مدل سیاستهای مالیاتی و رشد اقتصادی، بحث گردید و پیش‌بینی می‌شد که مباحث مریوط به سیاستهای مالیاتی را در سالهای ۹۰- ۹۱ تحت الشعاع قرار دهد. مجموعه مقالات کنفرانس که بوسیله‌ی این نویسندهای ویراستاری گردیده بزودی توسط بانک جهانی منتشر خواهد گشت.

دروسی از اصلاحات مالیاتی

در کشورهای در حال توسعه، گسترش مبنای مالیات و کاهش نرخهای آن باید مهمترین هدف هرگونه حرکتی درجهت اصلاح ساختار مالیاتی باشد، کشورهای در حال رشد عموماً مالیاتهای بالایی بر روی مبنای محدود مالیاتی وضع می کنند و این امر باعث گریز از پرداخت مالیاتی و بدینی نسبت به عدالت سیستم مالیاتی می شود. بسط مبناهای مالیاتی می تواند در آمد مالیاتی را افزایش دهد، و همچنین امکان برخورد یکسان با فعالیتها و اشخاص در شرایط اقتصادی مشابه را فراهم آورد. همچنین توزیع بار مالیاتی در میان طبقات در آمدی، با محدود نمودن مالیاتهای ترجیحی که عموماً ثروتندان از آن بهره مند می شوند، بهبود می یابد. کاهش نرخهای مالیاتی اثرات عدم قابل به پرداخت مالیات را تعدیل می نماید.

مالیات بر ارزش افزوده (VAT) می باید بخش مهمی از دستور العمل اصلاح مالیات بر فروش در کشورهای در حال توسعه را تشکیل دهد. مالیات بر فروش (مصرف) از نوع مالیات بر ارزش افزوده با مأخذ و مبنای وسیع، بدون ایجاد انحراف می تواند مبالغ قابل توجهی بر درآمدهای عمومی بیافزاید. این مالیات همچنین برای پس انداز بیشتر انگیزه ایجاد می کند. در حالی که عواقب و جوابات اثر توزیعی چنین مالیاتی روش نیست، احتمال می رود، بخش مالیات بر ارزش افزوده که بر واردات تعلق می گیرد.

خاص برای فعالیتهای مطلوب می باشد. در کتب مالیه عمومی، صرف نظر نمودن از بعضی در آمدهای مالیاتی، به منظور تشویق برخی فعالیتهای خاص را «هزینه مالیات» می نامند. به عنوان مثال، برای اعتلای سرمایه گذاری در مناطق کم رشد بسیاری از کشورها در شروع فعالیت یک دوره معاف از مالیات (تعطیلات مالیات) را منظور می داند. اما اعمال و اجرای ضعیف چنین سیاستهایی موجب می شود که این تصمیمات عموماً برای دستیابی به اهداف خاص سیاستگذاری مناسب نباشد در سادگی منجر به راندمان پایین تر گردند در این حالت باید بر فعالیتهای دیگر مالیاتهای بالاتری وضع نمود.

با شناخت این عوامل، بسیاری از کشورها در حال اصلاح و بسیاری دیگر مشغول ارزیابی دقیق سیستم های مالیاتی خود می باشند. هدف عمدۀ از اصلاحات مالیاتی، برقرار نمودن سیستم مالیاتی کار آمدی می باشد که از نظر اداری قابل اجرا با کمترین اختلال در اقتصاد، بعد کافی درآمد ایجاد نماید و متکی بر مالیاتهایی باشد که از جنبه سیاسی امکان پذیر است.

هر چند که ابعاد اصلاحات مالیاتی در کشورهای دیگر نسبت به سیستم اولیه مالیات محدودیتهای اداری و اولویتهای اجتماعی- اقتصادی دولت متفاوت می باشند، اما میتوان یک نتیجه گیری کلی در مورد جهت گیری مناسب اصلاحات مالیاتی از تجربه ده کشور نامبرده نمود.

اصلاح هماهنگ سیستم مالیات مزایای قابل توجهی نسبت به اعمال ناشیانه و تاپیوسته دارد. اصلاحات هماهنگ سازگاری تغییرات در مالیات را با اهداف کلی تضمین می‌کند. برای مثال کاهش در نرخهای تعرفه بدون افزایش مالیات بر اقلام دیگر می‌تواند کسری بودجه را افزایش و مشکلات اقتصاد کلان را شدت بخشد. اصلاح هماهنگ این مالیاتها عبارت است از کاهش تعرفه همراه با افزایش مشابهی در مالیات بر مصرف که بطور یکسان بر تولید داخلی و واردات اعمال می‌گردد. مضافاً اینکه برای بهبود عملکرد اقتصادی، اصلاحات مالیات باید با اقداماتی در جهت تغییر ساختاری همراه باشد.

بهبود نحوه اداره امور مالیات شرط مرفقیت اصلاحات مالیاتی می‌باشد. در کشورهای در حال توسعه موفقیت در بسط مبانی مالیاتی موجود و کاهش نرخ آن به دلیل مشکلات موجود در اداره امور مالیاتی همچنان مورد عدم توجه قرار می‌گیرد. عدم موفقیتی را که در این زمینه مشاهده می‌شود می‌توان به عوامل متعددی نسبت داد. اعمال انتخابی و اهمال کاری؛ اداره غیر موثر امور مالیاتی که بخشی از آن به دلایل عدم توانایی سیاسی می‌باشد؛ مشکلات نهادی و سیاسی همراه با آوردن در آمدهای کشاورزی به زیر پوشش مالیات، و عدم تقابل به پرداخت مالیات بر درآمد در شرایطی که گریز از مالیات یک اصل و نه یک استثناء است. بنابراین تغییر ساختار سیستم مالیاتی همزمان با اصلاحات در نحوه اداره امور مالیات از اهمیت

منافع وارد کنندگان و صاحبان جواز واردات و خرید و فروش ارز را کاهش دهد. علاوه بر این مالیات بر ارزش افزوده می‌تواند تسهیلاتی را در امر وصول مالیات‌های دیگر فراهم آورد، زیرا سابقه قابل کنترلی از معاملات در کanalهای تولید و توزیع ایجاد می‌غاید. البته این امکان در مورد کشورهای در حال توسعه بالقوه است و باید در آینده مورد بهره برداری قرار گیرد. کاربرد مالیات بر ارزش افزوده در افزایش درآمد و کاهش هزینه برای بالابردن راندمان مالیات در کشورهای: اندونزی، ترکیه، برباد، کلمبیا، مکزیک، کره و ملاوی موفق بوده است. البته اجرای مالیات بر ارزش افزوده در کشورهای در حال توسعه مشکلات خاصی را بیمار می‌آورد. مالیات بر ارزش افزوده قادر نیست فعالیتهای متعددی را که در بخش غیر رسمی یک کشور عادی در حال توسعه صورت می‌پذیرد، در بر گیرد. مضافاً اینکه برای مستثنی نمودن فقرا از پرداخت مالیات، کالاها و احتیاجات اساسی عموماً از مالیات معاف می‌گردند که این خود پیچیدگیهایی را در امور اداری موجب می‌شود. تجارت بین منطقه بی نیز مشکلات خاص خود را در امر اجرای مالیات بر ارزش افزوده بوجود می‌آورد. برای این نوع تجارت، مقررات آلترناتیو ساده بی برای اعطای امتیاز مالیاتی در بین ایالات وضع می‌گردد. همچنین مالیات بر ارزش افزوده به مالیات بر خرده فروشی با عملکرد خوب در اقتصادهای کوچکی (به شکل جزیره) که زیر بنای محدود صنعتی دارند و شدیداً به تجارت مرزی متکی هستند، برتری ندارد

مثال مقررات تسهیلات مالیات خارجی ایالات متحده امریکا از بکارگیری یک سیستم مالیاتی به شکل گردش وجوده نقدی . (سیستمی که تمام هزینه های سالانه از درآمد همان سال کاسته می شود) در کشورهای در حال توسعه مانع بعمل می آورد . این روش بدین جهت است که در چنین سیستم، مالیاتی را که سرمایه گذران آمریکایی به ملل در حال توسعه می پردازنند غنی توانند از مالیاتهای داخلی آنها کسر نمایند با وجود این، احتمال دارد شرایط داخلی طوری باشد که تغییر کامل سیستم های مالیاتی به مشکلات بسیار جدی بیانجامد. بنابراین کشورهای در حال توسعه باید وضعیت اولیه در داخل و خارج را در نظر داشته باشند تا اطمینان حاصل نمایند که کوششی که در جهت اصلاحات صورت می پذیرد به موفقیت می انجامد.

به تأثیر سیاستهای مالیاتی بر بهره وری بین المللی در تحلیل اصلاحات مالیاتی توجه زیادی نشده است به نظر می رسد که کشورهای در حال توسعه اغلب درگیر رقابت مالیاتی بیهوده بی هستند، بدین طریق که سرمایه گذaran خارجی انگیزه های روز افزونی می بخشنده، در حالی که به مسائل مالیاتی که یک سرمایه گذار بالقوه در وطن خود با آن روپرست توجه کافی غنی نمایند. از یک سرمایه گذار، از کشوری که دارای سیستم مالیاتی پیشرفته است به نرخ کشور محل اقامتش مالیات اخذ شود، برای مثال، به نرخ مالیات در کشور امریکا از سرمایه گذار امریکائی مالیات اخذ شود، بدون این که تأثیر

خاصی برخوردار می باشد.

استفاده از سیستم مالیات برای اهداف غیر درآمدی (از قبیل مالیات ترجیحی برای برعی سرمایه گذاری های خاص) باید محدود گردد. در حالی که استفاده از سیستم مالیات برای ارتقاء اهداف اجتماعی و اقتصادی موجه می باشد ولی در چنین صورتی اغلب به کاهش شدید ذخیره ای ملی می انجامد زیرا فعالیتهای اقتصادی موجود صاحب درآمدهای بادآورده می شوند و یا از طریق انتقال امکانات به فعالیتهایی با مالیات ترجیحی و نهایتاً مبنای مالیات را محدود می نمایند. بنابراین در تهیه سیاستهای مالیاتی که بتواند اهداف اقتصادی و اجتماعی را جوابگو باشند، می باید دستاوردهای بالقوه در مقابل زیانهای بالقوه ناشی از کاهش راندمان و درآمد که همراه با این سیاستهای سبک و سنگین گردد. اخیراً کشورهای کلمبیا، مکزیک، اندونزی و جامائیکا اصلاحاتی را برای محدود نمودن کاربرد سیستم مالیات برای اهدافی غیر از کسب درآمد به اجرا گذاشته اند.

در اصلاحات مالیاتی باید شرایط اولیه در داخل و خارج را در نظر داشت.

در جهت اصلاح سیستم مالیاتی خود کشورهای در حال توسعه، نه تنها توسط ساختار نهادهای خود دچار محدودیتها و مشکلات شدید هستند بلکه این محدودیتها توسط ساختار مالیاتی کشورهای صادرکننده سرمایه نیز بر آنها تحمیل می شود. برای

مشکل می باشد. از آن جایی که دستاوردهای اصلاحات فراگیر اغلب در میان مدت و بلند مدت ظاهر میگردند، تشکیل به جبهه‌ی سیاسی برای به اجراء گذاشت اصلاحات فراگیر نیاز به کوششی جدی دارد. البته غالباً روش عملی تلاش برای به اجراء درآوردن تدریجی و مداوم در طول زمان می باشد. هرچند که تداوم سنواتی اصلاحات مالیاتی مورد نظر می باشد ولی در عمل مشکل می توان بدان دست یافت. برای مثال در کلمبیا در اصلاحات سالهای ۱۹۷۴، ۱۹۸۶ و ۱۹۸۸ یک نوع مالیات برثروت خالص از عوامل مهم و بیشرفتی سیستم مالیاتی محسوب می شد ولی در سال ۱۹۸۹ همین مالیات برچیده شد. بدین ترتیب، گسترش مبنای مالیات همراه با کاهش نرخهای مالیات باعث ایجاد مخالفت عمده نمی گردد و لذا از اصلاحات جلوگیری نمی تاید اما در صورتی که بعد از انجام این تغییرات مالیاتی ترجیحی برای بهبود بخشیدن به منافع خاص مجدداً وضع گردند، کوشش اولیه برای اصلاح مالیات به بدتر شدن بودجه کمک می کند زیرا در تحلیل نهایی نرخهای پایین تری بر مبنای محدودتری اعمال خواهد گردید.

تغییرات مالیاتی برنده‌گان و بازنده‌گانی بوجود می آورد. هر تغییری در مالیات اندکی راندمان بهتر و عدالت عمودی (که براساس آن درآمدهای بالا مالیات بیشتری می پردازند) بیشتر بوجود می آورد، این مبالغه را باید شناخت و به موقع مورد استفاده قرار داد با اعمال معافیتها می توان در کشورهای در

سوء بر انگیزه سرمایه گذاری داشته باشد. مضافاً اینکه، کشور میزبان باید اطمینان حاصل نماید که با جایه‌ی جایی نرخها (یعنی، نحوه نرخ گذاری معاملات داخلی شرکتهای چند ملیتی، به صورتی که در ظاهر بیشتر سود در کشورهای با مالیات پائین جلوه نماید) در آمد شرکتهای کشورهای با مالیات نازل منتقل نگردد.

کلید موفقیت هر اصلاحاتی در مالیات، اعتقاد به صحت آن می باشد. در شرایطی که یک سیاست مالیاتی با ثبات وجود دارد، بازار در تصمیم‌گیریهای بلند مدت در مسائل مالی و سرمایه گذاری ترغیب بیشتری نشان می دهد. تغییرات در مالیات بدون توجه کافی به ترتیبات جا به جایی به اعتبار روش‌های جدید مالیاتی لطمه می زند. بنابراین در کشورهای در حال توسعه این ترتیبات جایه‌ی جایی باید مورد بررسی و تحلیل دقیق تری نسبت به گذشته قرار گیرند. توجه بیشتر به آماده سازی، تحلیل اصلاحات، مشاوره پیشرفتی و علاوه بر آن تعیین دوره‌ی مناسب تطبیق قبل از اجراء، قوانین پدرانه و تداوم تاریخی اصلاحات مالیاتی، اعتماد بازار را به اعتبار سیاستهای مالیاتی برقرار می سازد. در مجموع باید یک سیاست مالیاتی پابرجا به عنوان هدف در نظر گرفته شود و از تغییرات متناوب باید پرهیز نمود.

اقتصاد سیاسی اصلاحات مالیاتی
اصلاحات مالیاتی اغلب یک فرایند حساس و

برازش افزوده بی که توسط حکومت فدرال وضع می گردد، توسط حکومت مرکزی جلوگیری می شود. حکومتهای مرکزی نگرانند که مبادا مالیات بر ارزش افزوده فدرال، اختیارات آنان را در وضع مالیات بر فروش در سطح ملی و محلی محدود سازد. در پاکستان « مالیات اکتروی » را که مالیاتی بر تجارت بین منطقه ایست، غنی توانستند حذف فایند زیرا منبع درآمد محلی قابل توجهی می باشد. در کشورهای در حال توسعه، مالیات بر زمین دیگر در آمد مهمی بشمار نمی آید. البته در صورتی که حکومتهای محلی به منابع در آمدی آن دسترسی داشته باشد ممکن است غیر از این باشد. مالیات بر زمین را می توان به صورت حق استفاده از خدمات عمومی تلقی نمود و بدین ترتیب امکانات بالقوه قابل توجهی را برای کسب درآمد فراهم کرد؛ به طریقی که ایجاد اختلال نیز ننماید.

اداره‌ی امور مالیات نقشی اصلی و کلیدی دارد و بنابراین هنگام ارائه پیشنهاد برای سیاستهای مالیاتی باید روش‌های اداری و امکانات بالقوه برای بهبود آنها در مدنظر داشت. تجربه نشان داده است که دسته بندی سیاست عمومی به بخش‌های مختلف (یا حتی شاخه‌های مختلف همان بخش‌ها) انتخاب اصلاحات مالیاتی را محدود می سازد. به طور مثال در هیچیک از کشورهای مورد مطالعه مالیات و کمکهای اختیاری بطور همزمان مورد بررسی قرار نگرفته است. انتخاب تنها به شفوق مختلف مالیاتی محدود بود و هزینه‌های اختیاری مستقیم را در بر

حال توسعه با این وضعیت برخورد نمود. شاخت دستاوردها و نقصانها توسط طبقات درآمدی، مناطق جغرافیایی و توسط گرایش‌های سیاسی بگونه بی که بتوان در بلند مدت تحقیق و تداوم اقدامات اصلاحی را عملأ ارزیابی نمود، از اهمیت خاصی برخوردار می باشد. از سیاستهای مالیاتی کوتاه مدت برای نیل به مقاصد غیر درآمدی باید پرهیز نمود زیرا موجب ایجاد مراکز سیاسی پرقدرت که به این سیاستها واپس‌هایند، می گردد. اصلاحات جامع امکان ایجاد توازن میان دستاوردها و نقصانها برای گروههای مختلف را فراهم می آورد و باعث ایجاد فضای مساعدی می شود که با اصلاحات پراکنده دست یافتن به آنها غیرممکن بوده است.

تجارب کشورها نشان می دهد که طرحهای اصلاحات مالیاتی را باید در قالب ساختار اقتصادی و نهادهای هر کشور مورد توجه قرار داد. برای مثال، در کشورهایی چون کلمبیا، اندونزی و ملاوی با درآمدهای متوسط پایین، انتظار می روید که در آمدهایی که از توسعه‌ی مالیات بردر آمد بdest می آید، در حد پایین باشد، و بنابراین به نظر می رسد که مالیات بر ارزش افزوده محور اصلی کوشش جهت افزایش درآمد باشد. اما در کشورهای تازه صنعتی شده نظیر کره، توسعه مبنای مالیات امکانات بالقوه و قابل توجهی را در بردارد. در یک کشور فدرال، تفویض اختیار در امور مالیاتی در سطوح مختلف دولت عموماً راههای اصلاحات مالیات را محدود می سازد. مثلأ در هندوستان از مالیات

اندونزی قبل از سال ۱۹۸۳ کمتر از یک سوم در نداشت.

آمد خود را از منابع غیرنفتی بدست می آورد. در طول سالهای قبل، از سیستم مالیات برای دستیابی به اهداف غیر درآمدی، از قبیل توسعهٔ صنعتی و منطقه‌یی و ایجاد یک جامعهٔ بی طبقه، بدون موفقیت استفاده می‌کرد. در طی این سالها اکثر منابع درآمدی مخصوصاً مالیات بر درآمد و فروش، مشمول نرخهای تصاعدی و بر اساس مبانی محدود می‌گشت. اهمال در ادارهٔ امور مالیات بر این مشکلات می‌افزود. در حالی که کاستیهای سیستم مالیات تشخیص داده می‌شد، ولی رشد در آمدهای نفتی باعث عدم توجه به نیاز فوری جهت اصلاح مالیات گشت. اما بحران نفت در اوایل دهه ۱۹۸۰ محرکی برای ایجاد تنوع در منابع درآمدی، بوجود آورد. با توجه به این موارد، اقداماتی که برای اصلاح مالیات در سال ۱۹۸۳ معرفی گردید تأکید بر افزایش درآمد از طریق مالیات بر مصرف با مبنای وسیع و بهبود اداره امور مالیات داشت. و روش دستیابی به این اهداف از طریق به حداقل رساندن اختلالات در تخصیص منابع و حمایت از فقیرترین اقوام کم درآمدتر برابر تور گستردهٔ مالیات می‌باشد.

مالیاتی بر ارزش افزوده و مالیاتی بر فروش اجسas لوكس وضع گردید. مبانی مالیات اشخاص و شرکتها گسترش یافت و مشمول نرخهای اسمی پایین تری گردید. یک ساختار سه نرخی (۱۵، ۲۵، ۴۵ درصدی) که بر درآمد کلیه منابع اعمال می‌گردید، جایگزین هفده نرخ مالیات فردی و ۳ نرخ مالیات

برای موفقیت اصلاحات، لازم است نخبگان سیاسی و اداری کشور، پیشنهادها را از آن خود بدانند. مضارف شرکت متخصصین محلی در طراحی اصلاحات میزان موفقیت آنرا افزایش می‌دهد زیرا آنها قضاوت بهتری از نبض سیاسی کشور دارند. بخشی از موفقیت اصلاحات مالیاتی در کلمبیا و مالاوی را می‌توان به هستهٔ ورزیدهٔ متخصصین محلی نسبت داد که با مشاورین خارجی همکاری نزدیک داشتند. روش تحقق افزایش تبعیت از اصلاحات، حصول این اطمینان است که نه فقط مردم در مسورد پیشنهادهای اصلاحات مورد مشورت قرار گرفته باشند بلکه همچنین به آنها به روشنی تفهیم شود که این پول چگونه و برای چه هزینه خواهد شد. درکشور ملاوی بر روی تغییرات مالیات بر درآمد بحث فراوانی شد تا قبل از نهایی شدن پیشنهادها عکس العمل مالیات دهنده را بستجند. این روش کمک نمود تا اطمینان حاصل شود که اصلاحات نهایی توسط اکثریت مردم که مشمول آن می‌شوند مورد قبول واقع می‌گردد.

بالاخره هر راهی که برای اصلاحات انتخاب شود، کمکی است برای جا اندختن یک برنامهٔ فراگیر و همگن؛ پیش از مرحلهٔ اجرا اصلاحات بعدی مالیات در آینده باید جوابگوی شرایط متغیر اقتصادی و اجتماعی باشد.

تجربهٔ اصلاحات مالیات در اندونزی

تجاری گردید. بیشتر مالیاتهای ترجیحی خاص لغو گردید، اما سطح معافیت پایه برای مالیات بر درآمد اشخاص بالا برده شد بگونه‌یی که تا ۹۰٪ از جمعیت از مالیات بر درآمد معاف گردید.

استراتژی اصلاحات مالیات در اندونزی در دستیابی به اهداف ذکر شده، دارای موفقیتی محسوس بود. تنها در عرض سه سال در آمدهای غیر نفتی به عنوان بخشی از تولید ناخالص داخلی تقریباً ۵ درصد افزایش یافت این موفقیت را به طور عمدۀ می‌توان به ایجاد یک مالیات بر ارزش افزوده نسبت داد. مالیات بر ارزش افزوده همچنین باعث حذف اثرات نامطلوب «مالیات بر فروش» و مالیات ترجیحی بر واردات، بر روی تولیدات داخلی گردید. مضارفاً داده‌های بازار و صادرات از مالیات در امان ماندند.

کشور اندونزی در طول یک دوره سه ساله در سیستم مالیات خود تغییراتی اساسی ایجاد نمود.

تجربه این کشور نشان می‌دهد که یک کشور در حال توسعه با اراده سیاسی برای انجام یک بازسازی اساسی سیستم مالیاتی می‌تواند موفقیتهای عظیم در منافع اقتصادی داشته باشد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی